Cyngor Osteopathig Cyffredinol

Canllawiau ar gyfer y Pwyllgor Ymddygiad Proffesiynol

Llunio Gorchmynion Amodau Ymarfer **Hydref 2013**

Rhagarweiniad

1. Sefydlwyd y Cyngor Osteopathig Cyffredinol (GOsC) gan *Ddeddf Osteopathiaid 1993* (y Ddeddf) i reoleiddio a datblygu proffesiwn osteopathi. Mae'r ddogfen hon yn ymwneud â swyddogaeth reoleiddio'r GOsC ac, yn benodol, gwaith ei Bwyllgor Ymddygiad Proffesiynol (PCC).

2. Lluniwyd y ddogfen hon yn bennaf i gynorthwyo'r PCC pan fydd wedi penderfynu y dylid gosod Gorchymyn Amodau Ymarfer ar osteopath. Fodd bynnag, gall y wybodaeth a gynhwysir yn y ddogfen hon hefyd fod o gymorth i osteopathiaid, eu cynrychiolwyr cyfreithiol, cyrff proffesiynol ac aelodau o'r cyhoedd.

3. Mae Gorchymyn Amodau Ymarfer yn caniatáu i osteopath barhau i ymarfer, gan ddarparu diogelwch i'r cyhoedd a chleifion. Wrth lunio amodau, bydd lles y cyhoedd yn flaenllaw ym meddwl y PCC.

4. Mae'r ddogfen hon yn cyfannu'r Canllawiau Sancsiynau Dangosol ac mae wedi'i chynllunio i arwain y PCC pan fydd angen iddo lunio amodau y mae'n rhaid i osteopath gydymffurfio â nhw. Nid yw'n cynnwys popeth ac ni fwriedir iddi gyfyngu'r PCC rhag arfer ei farn ei hun.

Pwyllgor Ymddygiad Proffesiynol (PCC)

5. Mae'r gweithdrefnau a fabwysiedir gan y PCC yn cael eu llywodraethu'n bennaf gan y Ddeddf a Rheolau'r Cyngor Osteopathig Cyffredinol (Pwyllgor Ymddygiad Proffesiynol) (Gweithdrefnau) 2000 (y Rheolau). Mae deddfwriaeth arall, fel *Deddf Hawliau Dynol 1998*, hefyd yn cael effaith ar y ffordd y mae'r PCC yn gweithredu a'r gweithdrefnau y mae'n eu mabwysiadu, felly hefyd y gyfraith gyffredin.

6. Mae adran 22(1) o'r Ddeddf yn gwneud darpariaeth i'r PCC ystyried unrhyw honiad sy'n golygu bod yr osteopath:

   a) wedi bod yn euog o ymddygiad nad yw'n cyrraedd y safon sy'n ofynnol gan osteopath cofrestredig (ymddygiad proffesiynol annerbyniol)

   b) wedi bod yn euog o anghymhwysedd proffesiynol

   c) wedi'i gael yn euog (unrhyw bryd) yn y Deyrnas Unedig o drosedd.

7. Mae adran 22(2) yn gofyn bod y PCC yn cymryd un o’r camau canlynol os yw’n fodlon bod yr honiad yn gadarn (wedi’i brofi):

   a) rhybuddio’r osteopath

   b) gwneud gorchymyn sy’n gosod amodau y mae’n rhaid i’r osteopath gydymffurfio â nhw wrth ymarfer fel osteopath (‘Gorchymyn Amodau Ymarfer’)

   c) gorchymyn bod y Cofrestrydd yn atal cofrestriad yr osteopath am gyfnod y gellir ei nodi yn y Gorchymyn (‘Gorchymyn Atal’)

   d) gorchymyn bod y Cofrestrydd yn dileu enw’r osteopath o’r gofrestr.

8. Os yw’r honiad o’r math a nodir yn 6. c) uchod a bod y PCC o’r farn nad yw’r drosedd dan sylw yn berthnasol i addasrwydd yr osteopath i ymarfer osteopathi, efallai na fydd yn cymryd unrhyw gamau pellach (adran 22(3) o’r Ddeddf).

9. Mae’r canllawiau hyn yn ymwneud yn unig â phwerau’r PCC i wneud Gorchymyn sy’n gosod amodau y mae’n rhaid i’r osteopath gydymffurfio â nhw wrth ymarfer fel osteopath (‘Gorchymyn Amodau Ymarfer’).

Gorchymyn Amodau Ymarfer

10. Mae Gorchymyn Amodau Ymarfer (y Gorchymyn) yn caniatáu i osteopath barhau i ymarfer, gan ddarparu diogelwch i’r cyhoedd a chleifion. Prif ddiben y Gorchymyn yw diogelu’r cyhoedd. Os nad yw’n bosibl llunio amodau ymarferol sy’n sicrhau hyn, rhaid i’r PCC atal cofrestriad yr osteopath.

11. Mae dau fath o amodau: gallant fod yn gyfyngol ac atal osteopath rhag ymarfer mewn ffordd benodol neu ar gategori cleifion penodol; neu gallant ymdrin â diffygion o ran ymarfer a gofyn bod yr osteopath yn cael hyfforddiant ychwanegol neu weithgaredd arall i wella. Yn gyffredinol, bydd Gorchymyn yn cynnwys nifer o amodau a all fod yn gyfyngol ac ymdrin â diffygion.

12. Mae’n bwysig bod unrhyw osteopath sy’n destun Gorchymyn yn deall yn bendant yr hyn y disgwylir iddo ei gyflawni. Felly, dylai’r PCC bob amser lunio Gorchymyn ysgrifenedig sy’n nodi’n glir yr amodau y mae’n rhaid cydymffurfio â nhw. Dylai’r PCC hefyd esbonio ei resymau dros lunio’r amodau hyn.

Llunio amodau

Sylwer: nid yw'r enghreifftiau a roddir isod yn rhestr gynhwysfawr.

Amodau cyfyngol

13. Mae'n hanfodol bod y PCC yn adnabod ac yn nodi'n glir y risg a achosir gan yr osteopath a'i fod yn ei fodloni ei hun y gall yr amodau leihau'r risg. Os felly, gellir defnyddio amodau cyfyngol i ddiogelu'r cyhoedd a chleifion tra bod yr osteopath yn parhau i ymarfer.

14. Wrth lunio amodau cyfyngol, dylai'r PCC ofyn tri chwestiwn allweddol i'w hun:

    a) Beth yw'r risgiau y mae angen eu lleihau?

    b) Sut gellir diogelu'r cyhoedd a chleifion rhag y risgiau hyn?

    c) Sut gellir dangos a monitro cydymffurfiaeth â'r amodau?

Beth yw'r risgiau y mae angen eu lleihau?

15. Bydd canfyddiadau'r PCC fel arfer yn nodi unrhyw risgiau i gleifion neu'r cyhoedd os caniateir i'r osteopath barhau i ymarfer. Er enghraifft:

    - os nad oedd gan yr osteopath y sgiliau angenrheidiol i gymryd hanes achos digonol, gallai cleifion fod mewn perygl o gael triniaeth anniogel.

Sut gellir diogelu'r claf rhag y risgiau hyn?

16. Mae'n hanfodol bod yr amodau yn lleihau'r risgiau a nodwyd. Er enghraifft:

    - drwy roi'r osteopath o dan oruchwyliaeth tra ei fod yn ymarfer, gellir lleihau'r risg a nodwyd uchod.

Sut gellir dangos a monitro cydymffurfiaeth â'r amodau?

17. Mae'r GOsC yn ymwneud yn bennaf â diogelu cleifion a'r cyhoedd. Lle gosodwyd amodau, mae'n bwysig bod y GOsC yn cael sicrwydd y cydymffurfir â'r holl amodau yn barhaus.

18. Er enghraifft, os gosodir amod cyfyngol sy'n gofyn bod osteopath yn darparu hebryngwr, gallai'r amodau hefyd fynnu bod yr osteopath yn rhoi copïau o ffurflenni presenoldeb wedi'u llofnodi gan yr hebryngwr i'r GOsC.

19. Os nad yw'n bosibl llunio amodau ymarferol sy'n:

a) lleihau'r risgiau a nodwyd

b) gallu cael eu mesur

c) gallu cael eu monitro

dylai'r PCC ystyried atal cofrestriad yr osteopath neu ddileu enw'r sawl sydd wedi'i gofrestru o'r Gofrestr.

Amodau sy'n ymdrin ag ymarfer diffygiol

20. Gall fod yn anodd llunio amodau i ymdrin ag ymarfer diffygiol a dylai'r PCC ofyn pedwar cwestiwn allweddol i'w hun wrth ymgymryd â'r dasg hon:

a) Beth yw'r broblem y mae angen ymdrin â hi?

b) Beth mae angen i'r osteopath ei wneud i ymdrin â'r broblem?

c) Sut dylai'r osteopath ddangos ei fod wedi ymdrin â'r broblem?

d) Sut dylai honiad yr osteopath ei fod wedi ymdrin â'r broblem gael ei wirio'n annibynnol?

Beth yw'r broblem y mae angen ymdrin â hi?

21. Mae angen sicrhau bod amcanion yr amodau yn ddigon eglur bob amser fel bod yr osteopath yn gwybod beth a ddisgwylir ganddo. Dylai'r PCC nodi pob un o'r diffygion a nodwyd. Er enghraifft, gall fod y PCC wedi canfod:

- nad oes gan yr osteopath y sgiliau angenrheidiol i gymryd hanes achos digonol.

Beth mae angen i'r osteopath ei wneud i ymdrin â'r broblem?

22. Gan gymryd pob un o'r diffygion a nodwyd yn yr achos perthnasol, dylai'r PCC sicrhau bod yr hyn y mae'n ei ddisgwyl gan yr osteopath yn eglur ac esbonio sut mae'r amodau yn ymwneud â'r diffygion hyn. Er enghraifft:

- os nad oes gan yr osteopath y sgiliau angenrheidiol i gymryd hanes achos digonol, mae'n debygol y bydd angen iddo ymgymryd â rhyw hyfforddiant neu hunanddatblygiad i gael y ddealltwriaeth a'r sgiliau gofynnol.

Sut dylai'r osteopath ddangos ei fod wedi ymdrin â'r broblem?

23. Bydd y PCC am fod yn fodlon yr ymdriniwyd â'r diffygion a nodwyd yn ddigonol a bod yr osteopath bellach yn ymarfer yn unol â'r safonau gofynnol. Dylai'r PCC esbonio'n glir wrth yr osteopath pa dystiolaeth y bydd am ei gweld i fod yn fodlon ar hyn. Er enghraifft, tystiolaeth o'r canlynol:

- bod unrhyw gyrsiau hyfforddiant wedi'u cwblhau'n llwyddiannus
- adroddiadau gan osteopath sy'n goruchwylio
- manylion am unrhyw ddysgu hunangyfeiriedig ac adroddiadau myfyriol.

Sut dylai honiad yr osteopath ei fod wedi ymdrin â'r broblem gael ei wirio'n annibynnol?

24. Mae'n bwysig bod yr honiadau a wneir gan yr osteopath yn cael eu gwirio'n annibynnol.

    Gellir gwneud hyn drwy, er enghraifft:

- asesiad o berfformiad clinigol
- archwiliad annibynnol.

25. Mae templed wedi'i lunio i gynorthwyo'r PCC wrth lunio amodau o fewn y fframwaith hwn mewn achosion unigol. Rhoddir y templed hwn yn Atodiad B.

26. Yn Atodiad A, rhoddir geiriad enghreifftiol o Orchmynion Amodau Ymarfer blaenorol i gynorthwyo'r PCC wrth ddrafftio Gorchymyn.

Atodiad A

Geiriad enghreifftiol ar gyfer amodau

Isod, rhoddir enghreifftiau o'r geiriad y gellir ei ddefnyddio mewn Gorchmynion Amodau Ymarfer. Rhoddir y rhestr hon i arwain y PCC ac nid yw'n gynhwysfawr neu'n hollgynhwysol o bell ffordd.

Cyfyngiadau	Er mwyn lleihau'r risg i'r cyhoedd a chleifion, gall fod angen gosod cyfyngiadau ar ymarfer yr osteopath
	Wrth ymarfer, rhaid i chi beidio â gwneud X oni bai eich bod yn cael eich goruchwylio'n uniongyrchol.
	Rhaid i'ch ymarfer gael ei oruchwylio'n uniongyrchol/yn fanwl gan osteopath cofrestredig.
	Rhaid i chi beidio â chynnal archwiliadau neu driniaeth bersonol ar gleifion heb fod hebryngwr yn bresennol.
	Rhaid i chi beidio ag ymgymryd ag ymgynghoriadau gyda chleifion gwrywaidd/cleifion benywaidd/cleifion o dan X oed.
Goruchwyliaeth	Gall goruchwyliaeth fod yn ffordd effeithiol o ddiogelu cleifion gan ganiatáu i'r osteopath barhau i ymarfer.
	Ni fyddwch yn ymarfer osteopathi ond o dan oruchwyliaeth osteopath cofrestredig arall ac ar gleifion sydd wedi cael gwybod ymlaen llaw eich bod o dan oruchwyliaeth. Rhaid i'r osteopath sy'n goruchwylio fod wedi'i gymeradwyo gan y GOsC. Rhaid i chi dalu ffioedd yr osteopath sy'n goruchwylio.
	At ddibenion y gofyniad hwn, mae goruchwyliaeth yn golygu bod yr osteopath sy'n goruchwylio ar y safle, ei fod yn cymeradwyo ymlaen llaw y driniaeth arfaethedig, yng ngoleuni hanes yr achos a chanfyddiadau archwiliad, a bod ganddo gyfrifoldeb clinigol am y claf.

	Rhaid i chi ddarparu i'r GOsC fanylion cyswllt llawn cydweithiwr proffesiynol sy'n barod i oruchwylio eich cydymffurfiaeth â'r amodau a rhoi adroddiad i'r GOsC bob X mis, gan roi manylion am unrhyw gynnydd neu gam yn ôl yn y maes penodedig. Rhaid i'r cydweithiwr sy'n goruchwylio fod wedi'i gymeradwyo gan y GOsC. Rhaid i chi dalu ffioedd y cydweithiwr sy'n goruchwylio.
	Rhaid i chi roi eich hun o dan oruchwyliaeth osteopath cofrestredig a fydd yn cwrdd â chi bob wythnos/mis i adolygu X. Rhaid i'r osteopath sy'n goruchwylio fod wedi'i gymeradwyo gan y GOsC. Rhaid i chi dalu ffioedd yr osteopath sy'n goruchwylio.
	Rhaid i chi roi eich hun o dan oruchwyliaeth osteopath cofrestredig a dylech gwrdd ag ef bob X ar y mwyaf a chaniatáu i'r goruchwyliwr baratoi adroddiad ar X y dylid ei anfon i'r GOsC. Dylai pob adroddiad roi ystyriaeth benodol i X. Rhaid i'r osteopath sy'n goruchwylio fod wedi'i gymeradwyo gan y GOsC. Rhaid i chi dalu ffioedd yr osteopath sy'n goruchwylio.
	Rhaid i chi weithio gyda'ch goruchwyliwr i lunio cynllun datblygu personol, sydd wedi'i gynllunio'n benodol i ymdrin â diffygion yn y meysydd canlynol X.
Hyfforddiant	Yn aml bydd angen elfen o ail-hyfforddiant.
	Rhaid i chi gwblhau cwrs hyfforddiant mewn X yn llwyddiannus.
	Rhaid i chi gael cyfnod o ail-hyfforddiant mewn clinig addysgu sy'n cael ei gynnal gan sefydliad addysg osteopathig â chymhwyster cydnabyddedig yn y DU am o leiaf X awr.
	Rhaid i'r hyfforddiant hwn ymdrin â'r diffygion a nodwyd ym mhenderfyniad y Pwyllgor, sef X.
	Rhaid i'r hyfforddiant hwn ymdrin â'r safonau canlynol X.

Archwiliad clinigol	Gall archwiliad clinigol fod yn ffordd ddefnyddiol o wirio'n annibynnol honiad yr osteopath ei fod wedi cydymffurfio â'r amodau.
	Byddwch yn destun archwiliad annibynnol/archwiliadau X o'ch ymarfer cyn pen X wythnos/mis.
	Bydd yr archwiliad cyntaf yn cael ei gynnal X wythnos/mis ar ôl i'r Gorchymyn hwn ddechrau. Bydd archwiliadau dilynol yn cael eu cynnal bob X wythnos/mis, tan X.
	Rhaid i chi roi gwybod i unrhyw glaf y byddwch yn ei drin y bydd eich cofnodion yn cael eu hadolygu a'u harchwilio gan archwilydd annibynnol.
	Rhaid i chi gydweithredu â'r archwilydd a darparu pa wybodaeth bynnag sydd ei hangen arno.
	Rhaid i chi sicrhau bod yr holl gofnodion cleifion a luniwyd gennych ar ôl i'r Gorchymyn hwn ddechrau ar gael i'w harchwilio.
	Yn yr archwiliad/Ym mhob archwiliad, bydd yr archwilydd yn arsylwi ar o leiaf X ymgynghoriad â chlaf, ac mae'n rhaid i X ohonynt fod yn ymgynghoriad â chlaf newydd.
	Bydd yr archwiliad o gofnodion cleifion ar y ffurf ganlynol: Rhwng X a X mis ar ôl i'r Gorchymyn hwn ddechrau, bydd yr archwilydd yn dod i'ch clinig a bydd angen iddo weld tystiolaeth o X yn benodol.
	Byddwch yn darparu tystiolaeth o X i'r archwilydd adeg yr archwiliad.
	Byddwch yn gyfrifol am sicrhau bod yr archwilydd yn bresennol mewn gwrandawiadau. Rhaid i chi dalu ffioedd yr archwilydd.

	Byddwch chi'n gyfrifol am gostau'r archwiliad a byddwch yn talu unrhyw anfonebau perthnasol cyn pen 28 diwrnod ar ôl eu derbyn.
	Bydd yr archwilydd yn rhoi adroddiad i'r Pwyllgor.
Prawf cymhwysedd	Mae Asesiad o Berfformiad Clinigol (prawf cymhwysedd) yn ffordd effeithiol ac annibynnol o sicrhau bod yr osteopath yn ymarfer yn unol â'r safonau gofynnol.
	Rhaid i chi gwblhau Asesiad o Berfformiad Clinigol yn llwyddiannus cyn X. Rhaid i chi dalu costau'r Asesiad.
Gwrandawiad adolygu	Yn y rhan fwyaf o achosion, bydd y PCC am adolygu'r Gorchymyn cyn iddo ddod i ben.
	Bydd y Gorchymyn hwn yn cael ei adolygu mewn gwrandawiad cyn iddo ddod i ben.
	Yn y gwrandawiad adolygu, bydd y Pwyllgor am weld y dystiolaeth ganlynol: X
	Rhaid i chi ddarparu'r dystiolaeth hon i'r GOsC o leiaf un mis cyn dyddiad y gwrandawiad adolygu.

Atodiad B

Templed gwirio

Wrth lunio amodau, dylai'r PCC ofyn ac ateb y cwestiynau canlynol.

Sylwer: enghreifftiau yw'r geiriau mewn llythrennau italig.

1. Beth yw'r diffyg(ion) a/neu'r risg(iau) y mae angen ymdrin â nhw?

Mae'n debygol y bydd y rhain yn deillio o ganfyddiadau'r PCC yn yr achos perthnasol.

Diffyg	**Risg**
Diffyg sgiliau angenrheidiol i gymryd hanes achos digonol	*Hanesion achos annigonol yn cael eu cymryd*

2. Beth mae angen i'r osteopath ei wneud i ymdrin â'r diffyg(ion) a lleihau'r risg(iau)?

Bydd amodau cyfyngol yn lleihau'r risg a bydd amodau addysgol yn ymdrin â'r diffyg.

Cwblhau'n llwyddiannus gwrs neu hyfforddiant priodol mewn cymryd a defnyddio hanesion achos	*Ymarfer o dan oruchwyliaeth*

3. Sut mae hyn yn diogelu'r cyhoedd, gan gynnwys cleifion?

Esboniwch sut bydd y camau a gynigiwyd ym mhwynt 2 yn diogelu'r cyhoedd, gan gynnwys cleifion.

Bydd hyfforddiant llwyddiannus yn codi sgiliau'r osteopath i'r safonau gofynnol	*Bydd cleifion yn cael eu diogelu gan yr oruchwyliaeth*

4. Sut dylai'r osteopath ddangos ei fod wedi lleihau'r risg a/neu ymdrin â'r diffyg?

Mae'n bwysig bod yr osteopath yn gwybod pa dystiolaeth y bydd angen iddo ei rhoi i'r PCC neu'r GOsC er mwyn dangos ei fod wedi cydymffurfio â'r amodau.

Tystiolaeth bod cwrs neu hyfforddiant mewn cymryd a defnyddio hanesion achos wedi'i gwblhau'n llwyddiannus	*Adroddiad gan y goruchwyliwr*

5. Sut dylai honiadau'r osteopath gael eu gwirio'n annibynnol?

Mae'n bwysig bod honiadau'r osteopath yn cael eu gwirio'n annibynnol. Gellir gwneud hyn drwy:

- Adroddiadau ar ymddygiad gan oruchwyliwr
- Archwiliad clinigol
- Llwyddo mewn Asesiad o Berfformiad Clinigol (prawf cymhwysedd).

Diffyg	**Risg**
Tystiolaeth bod cwrs neu hyfforddiant mewn cymryd a defnyddio hanesion achos wedi'i gwblhau'n llwyddiannus	*Adroddiad gan y goruchwyliwr*

6. Sut gellir monitro cydymffurfiaeth â'r amodau?

Amod	**Dull o fonitro**